

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Colleges van Burgemeester en Wethouders
in Fryslân

Leeuwarden, 6 juli 2021

Verzonden,

- 7 JULI 2021

Ons kenmerk : 01894012
Afd./Opgave : Kultuer en Gastfrijheid
Behandeld door : Femke van Akker / (058) 292 58 27 of f.g.vanakker@fryslan.frl
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : Zie Actieplan op website provincie Gastvrijheidseconomie / Fryslân
Onderwerp : Actieplan Vitale Logiesaccommodaties

Geacht College,

Op 6 juli hebben wij kennisgenomen van het Actieplan Vitale Logiesaccommodaties en subsidie beschikbaar gesteld aan Innovatiepact Fryslân (IPF) voor de uitvoering hiervan. Op 23 juni jongstleden is er in het VFG overleg EZ/toerisme ook gesproken over dit Actieplan Vitale Logiesaccommodaties. De reacties waren positief: goed dat er zo samen met alle partijen werk gemaakt wordt van het vitaler maken van de Friese logiessector. Het belang van toerisme wordt voor de gemeenten steeds groter en dus ook de noodzaak om vanuit de gemeenten aandacht te hebben voor de logiessector.

Via deze brief informeren wij u over dit plan en de wijze waarop de uitvoering van het Actieplan opgepakt wordt. Wij vragen uw College om voor 1 oktober 2021 te reageren op deze brief en aan te geven hoe u als gemeente aan wilt en kunt sluiten op de uitvoering van het Actieplan.

Achtergrond

In 2020 is het Vitaliteitsonderzoek Logies Accommodaties Fryslân gepresenteerd, in opdracht van de Toerisme Alliantie Fryslân (TAF, waarin ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden zijn vertegenwoordigd) en gefaciliteerd door de Provincie. Op 5 maart 2020 is dat onderzoek ook toegelicht in dit VFG-overleg.

De logiessector is best vitaal in Fryslân. Zeker vergeleken met de rest van Nederland zitten meer bedrijven in het groene vitale kwadrant en minder in rood. Maar veel bedrijven in Fryslân zijn 'stuck in de middle': deze bedrijven zijn niet onderscheidend in hun markt, realiseren op lange termijn bedrijfsmatig te lage prestaties (bijvoorbeeld om herontwikkelingen te kunnen plegen) en worden niet strategisch aangestuurd.

Als vervolg op dit rapport is er gewerkt aan een Actieplan Vitale Logiesaccommodaties 2028. Dit is nu gereed, wederom in opdracht van de TAF en begeleid door een brede begeleidingsgroep waarin (naast ondernemers/branche) ook de gemeenten vertegenwoordigd waren. U vindt dit Actieplan en de bijlagen op de website van de Provincie: [Gastvrijheidseconomie | Fryslân](#).

Inhoud van het Actieplan

De overkoepelende doelen van het Actieplan zijn: brede welvaart wordt bevorderd, het reguliere logiesaanbod wordt vitaler gemaakt en kleinschalig logiesaanbod groeit slim. Dit is vertaald in drie strategielijnen met bijbehorende uitvoerings-instrumenten:

1. Vitaliseren van het bestaande aanbod;
2. Ruimte bieden voor slimme (her)ontwikkelingen;
3. Bestemmingsontwikkeling met logies als stuwende motor.

Kern van de aanpak is het uitdagen en inspireren van ondernemers en het bieden van hulp aan hen en aan gemeenten. Dat laatste bijvoorbeeld via heldere afwegingskaders voor initiatieven vanuit de markt door hulp bij plantoetsing en kennisbevordering van het ambtelijk apparaat. Het Actieprogramma geeft goede tools om een meest gewenste kwaliteitsimpuls te geven. Kwaliteitsimpulsen dus die we nu niet kennen maar zeker bij de intrede van Omgevingswet een andere manier van werken vragen: van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. Ondernemers moeten dan bij planuitwerkingen 'richting krijgen' en steun voelen. Daar is dit Actieplan mede voor bedoeld.

Logiesaccommodaties zorgen (mits slim gespreid in ruimte en tijd en op een juiste manier ontwikkeld) voor stuwende sociaal-economische effecten in een gemeente. Verzorgende voorzieningen krijgen ook een impuls: winkels, horeca, cultuur. Zo bevorderen logiesaccommodaties ook brede welvaart. Dit Actieplan helpt ook om op die wijze te denken en te handelen bij ontwikkelingen. Er is nadrukkelijk voor gekozen om vanuit dit Actieplan de Provinciale middelen in te zetten op het zogenaamde 'excelleren' en niet in te zetten op bedrijven in het rode kwadrant (in Fryslân omvat dit kwadrant 18% van de accommodaties. Het perspectief en de kwaliteit van dit soort bedrijven is te laag om toekomstbestendig te zijn in de toeristisch-recreatieve sector). Wel kan kennis hierover gedeeld worden via dit Actieplan. Elk park in het rode kwadrant vergt namelijk ook een eigen aanpak vanwege de specifieke situatie: 1 park 1 plan.

Organisatie en Financiën

Voor de organisatie van de uitvoering van het Actieplan wordt gekozen voor een structuur aansluitend op de toeristische organisatiestructuur zoals die nu voor Fryslân is georganiseerd. Deze staat in het teken van de 7 prioritaire opgaven die zijn opgesteld samen met de TAF (Slimme Groei; Toekomstbestendige banen; Destinatiemanagement; Vitale Waterrecreatie; Vitale Logiesaccommodaties; Dagrecreatieve netwerken compleet; Toeristische data op orde). De Organisatiestructuur, waarbij de instrumenten en projectleiding via IPF geregeld worden, staat uitgebreid beschreven in het Actieplan. Gedurende de hele looptijd zal via deze structuur ook gemonitord worden of aan de doelen bijgedragen wordt en of bijsturing in acties nodig is.

De Provincie heeft voor de hele opgave vitale Logiesaccommodaties € 2 miljoen gereserveerd voor de jaren 2020-2023, onder andere voor de organisatiekosten inclusief projectleiding met ondersteuning. De Provincie betaalt ook voor het grootste deel de instrumenten.

Aan alle gemeenten in Fryslân wordt nu via deze brief gevraagd aan te geven hoe elke gemeente bij kan dragen. In uren en in inzet.

Uren gemeenten

Wat uren betreft gaat het om een gemeentelijke coördinator logiesaccommodaties (0,2 fte) die o.a. een lokaal werkplan opstelt (een lokale vertaalslag van het Friese Actieplan). Naar verwachting zijn de totale werkzaamheden van de gemeentelijk coördinator gemiddeld 0,2 fte. De coördinator-rol betreft voornamelijk een procesmatige rol gericht op het verbinden van inhoudelijke beleidsdisciplines aan markt-initiatieven en afstemming/kennisdeling in provinciaal verband. Een globale omschrijving van verwachte taken en verantwoordelijkheden staat in Bijlage L van het Actieplan. Indien een gemeente dit kan onderbrengen bij een bestaande ambtenaar recreatie en toerisme of ruimtelijke plannen, zijn hiervoor geen extra kosten aan de orde. Indien dit niet mogelijk is, zijn de verwachte kosten ongeveer € 1.200,- per maand voor de gemeentelijk coördinator logiesaccommodaties en eenmalig € 4.000,- voor het maken van de lokale vertaalslag van het Actieplan (eventueel met externe hulp). Gemeenten kunnen ook binnen een regio samen een (gedeelde) coördinator benoemen/aanwijzen.

Bijdrage gemeenten via cafetaria model aan instrumenten

Gemeenten kunnen er voor kiezen gebruik te maken van de instrumenten 'gemeentelijk ontwikkelkader nieuwe logies', 'kansenkaart per regio' en 'gebiedsplannen per cluster'. Een gemeente kan in de totale periode dat het Actieplan loopt maximaal één keer gebruikmaken van elk van deze drie instrumenten. Een aanvraag kan ook gezamenlijk met een andere gemeente worden gedaan. Om gebruik te maken van de instrumenten wordt een bijdrage van 50% door de gemeente(n) gevraagd. De overige 50% wordt vanuit provinciale middelen via het IPF betaald, tot een maximum bedrag per instrument per aanvraag. Voor ontwikkelkaders ligt dit maximale bedrag op € 10.000,-, voor kansenkaarten op € 10.000,- en voor gebiedsplannen op € 15.000,- per aanvraag. Gemeenten bepalen zelf of ze ontwikkelkaders, kansenkaarten of gebiedsplannen laten opstellen maar om de sector een slimme boost te geven zijn ze erg belangrijk. Ze scheppen duidelijkheid voor ondernemers en maken helder waar de gemeente 'voor wil gaan' i.p.v. vooral reactief te moeten zijn bij initiatieven vanuit de markt.

Gemeenten kunnen vanuit dit Actieplan sowieso gebruik maken van twee instrumenten zonder dat ze hier financieel aan bij hoeven te dragen: Kwaliteitsteam (dit team draagt bij aan gemeentelijke kennisontwikkeling en is hulpmiddel bij plantoetsing) én Handreiking Experimenteerruimte (dit instrument bevordert innovatie en geeft 'ja, mits' mede inhoud).

Concreet hebben we de volgende vragen aan u:

- Heeft u ten aanzien van het Actieplan aandachtspunten/suggesties/opmerkingen?
- Hoe kunt u invulling geven aan de gewenste gemeentelijke coördinator en het lokale uitvoeringsplan?
- Met welke instrumenten denkt u tot 2023 aan de slag te gaan én kunt u toelichten of u hier in uw eigen begroting ruimte voor heeft of gaat maken?

Uw reactie

Wij verzoeken u vriendelijk om vóór 1 oktober 2021 uw reactie te geven. Deze bepaalt straks mede welke focus de projectleiding in de uitvoering van het Actieplan legt op de korte termijn.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u contact op nemen met mevr. F.G. van Akker (f.g.vanakker@fryslan.nl) of 06-50240795).

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Bouids - Riemersma, MBA MCM, secretaris